

ZPRAVODAJ

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

9/2002 ročník 12

Zájezdy na Volyně pokračují...

Velmi zajímavý a důležitý zájezd na Volyně uskutečnil bývalé obecné české obce Kupičová. Vzhledem k jeho mimořádnému celosvětovému významu uvidíme jeho popis, otištěný v časopise rodáků Kupičovský hlasatel, ročník VI, číslo 26 - září 2002 doslova:

Náška stopa v Kupičově

Setkávání Kupičovských v Krásné Dvoře přivítaly Václav Kytl svou čásu k čestným přátelům, aby nezanikla stopa, kterou nali pědrově v Kupičově za více než sedmdesát let zanechali. Desku z černého mramoru obstarala rodina Bulových z Dolní Lutiny (decery Václava Špačka z Dařavy), vyřítil zlacenec nápisu uhradil řecký Jan Jelínek, a o umělecky desky se postaral, po dohodě při nali řecké návštěvě „holova sláradý“ (starosta) v Kupičově, pan Conka. Text nápisu prezentovala na několika pravčických setkáních v Krásné Dvoře čestnáci všechny náboženské vyznání. Jednalo se o to, aby náš připomínal život Čechů v Kupičově a zároveň identifikoval budoucí, na které bude deska umístěna. Umístění na budově církve skýtá místo jiné nejvíce záruku, že deska bude zachována. Nápis zní:

Pávovnitřek evangelický kostel postavený v roce 1938. V Kupičově a okolí říči Čeli katolického, evangelického a pravoslavného vyznání v letech 1870-1947.

Náš letní zájezd byl mimořádný nejen díky uvedenému záměru, ale také tím, že se konal v době nejvíce povodně v Čechách od roku 1510. Povodně bylo jeho konání ohroženo, nikoli však znařeno. Nikdo z přihlášených svou účast neodeklal.

Také „mimokupičovský“ program zájezdu byl jiný než obvyklý. Při minulých zájezdech jsme navštívili kromě Kupičova a Kupičovka také Luck a někdy i Český Málín. Tentokrát jsme si přáli navštívit Vladimíra Volýnského. My starší si pamatujeme, že stejně jako do „Koule“ jedli naši rodiče a prarodiče „koňka“ i do Vladimíru, nebylo to o moc dál. A když nás prapraprodiče přijeli na Volyně, Vladimír byl srdcem „ujezda“ (okresu), do kterého Kupičov přafil. Tam také byla v roce 1870 (shodou okolnosti 21. srpna) podepsána smlouva o kupu Kupičova. Nevin, zde nás především věděl, že Vladimír Volýnský je vůbec nejstarší městem na Volyni. Byl založen v roce 983 pří samotném Vladimírem Velikým a dlouhou dobu byl hlavním městem a sídlem knížat Halicko-Volynského knížectví.

Organizace zájezdu byla tradiční (odjezd ze Zátece od cestovní kanceláře Panceř v obyčejnou dobu, doprovod násilně vedoucí, paní Marie Pánkové, zastávky v Slaném, v Praze a v Českém Těšíně, dlouhá noc v autobuse při přejezdu Polskem, zdržívání na polsko - ukrajinské hranici a zakotvení v kovelickém hotelu „Lisova pista“).

Tentokrát jsme do hotelu přijeli vinou malé dopravní nehody, která nás poškodila u Katovic, o něco později, „dežurná“ Valja už ani nevěřila, že skutečně přijela.

První návštěva v Kupičově v pondělí 19. 8. ješe tradičně večerní uctění památky našich předků na hřbitově, a také pietní vzpomínky na naše někdejší židovské souedy na místě jejich tragického konče u Subibasy. Na zpětné cestu do hotelu jsme se zastavili i na polském partyzánském hřbitově v Zasmyslích. Na všechny památné místech jsme zasadily svou s pietní vzpomínkou věnovány květiny. Mezi nám jsme si prohlíželi Kupičov, či spíše to, co z něj ještě zbylo,

nauštěvovali známé a oddávali se milému besedování s naší obdivuhodnou krajkou paní Marií Kafkou, jejím synem Jaroslavem, jeho manželkou Lidouškou, dcerou Inou a vnukou Oranzkou. Dostalo se nám od nich všechno jako vzdály přijeti a „cháť“ paní Kafkou byla pro každého z nás celý den dokorán. Den byl pravoslavný svátek Spasa a paní Kafkou bylo den 82 let.

O návštěvě Vladimíru následujícího dne jsme se již zmínila. Zbývá jen dodat, že nás provázela profesionální pravidlovná, která nám ukázala mnoho zajímavého, především monumentální sojbor, chráněný z roku 1160, a Park slovenské dříviny se sochami významných králov a duchů, když byl Vladimír hlavním městem knížectví, včetně sochy samotného Vladimíra.

Další den, ve středu 21. srpna, se konala slavnost odhalení pamětní desky. Desku jsme již v ponděli předali „holovovi“, který slibil, že se do středy zajistí její instalaci. Amejme však nebyli moc překvapeni, že ve středu, když jsme přijeli, byla práce na upěvňování desky v plném proudu. Všechno se však stihlo a slavnost začala jen nepatrným zpožděním.

Obřad zahájil báfskou krátkou bohoslužbu, při které účinkovali církevní servis Rizeň mladšou, původnou mařítkou. Zpěv byl vynikající a celý obřad působil velmi důstojně. Po pobídování krátké promluvili „holova“ a po něm přednesl hlavní projek ve ukrajinském jazyce Václav Kytl. Dále přečítal dopis farář Jana Jelinka báfskou (rovněž v ukrajinském), který mimo jiné vyjadřoval radost z toho, že chrám slouží i nadále službě Bohu a predal báfskou dárek pana Jelinka - ukrajinskou Bibli.

O odhalení desky byl požádán „holova“ spolu s M. Žákovou.

Po odhalení desky jsme k ní umístili květiny na památku všech, kteří proslí pleveli k zemi za svobodu a možnost podobných setkání. Na závěr slavnosti jsme zazpívali píseň Tebe, Bože, chvalime (Te Deum).

Po slavnosti následoval společný oběd ve školní jídelně. Připravil jej mistři, ale finančně ho zajistil Jaroslav Kytl, naši mládí a stěry kraján z Kanady částkou 120 USD. České záklusky jsme obstarali díky přispěvku Vlkům Magároňové-Ledvinové, která věnovala na sladostky a květiny 700 Kč. Oběma předstupní patří všechny díky, a to tím spíše, že ani jeden z nich se nemohl zdravotními důvody zúčastnit.

Obě probíhal v srdečné a přátelské atmosféře, mistři zpěváci ho spousty veselily i zádušným výkony ukrajinského písničkáře, ale ani zde zpěváky se nedaly vyděsit. Při obědu byl báfskou předali finanční příspěvek na cestu, o všechny účastníky zájezdu. A konečně - náš stopař, kterou v Kupičově každou návštěvu obnovujeme, by nemá ráz závěrečném.

Myslím, že slavnost odhalení pamětní desky se mimozemskou významou a stopou Čechů v Kupičově se tím znova zvýraznila.

Cohle jde? Snad ten, že loučení s Kupičovem bylo dlouhá a dojemná, zejména s paní Kafkou a její rodinou, a že většina účastníků by si přála jet do Kupičova a na Volyně zpět. Ten, kdo se zájedou zúčastnil, totiž těžko zapomene na dlouhé večery při písničce, na přátelskou atmosféru, která tam všilda a na srdečně vztah mezi všemi účastníky od dvaceti až do devadesáti let. A - koneckonců - náš stopař, kterou v Kupičově každou návštěvu obnovujeme, by nemá ráz závěrečném.

Miloslavá Žáková - Legnerová

Za vše popsaný projek přeče o zachování památky na život Čechů na Volyni dekuji jménem celostátního výboru ŠČVP kupičovským rodákům a zejména jejich aktivistům. V.D.

Mám ráda naše zájezdy do Kupičova

mimojiné pro uvolnění přátelské atmosféry, která tam panuje a kterou jsem jinde nepoznala. Hned při

nástupu do autobusu se všichni radostně vítáme, jako bychom byli ztráceni synové. Během cesty si vzájemně vyprávíme, co jsem prošel od posledního setkání. Měníme si místa a postupně přesedáváme jeden ke druhému, abychom se mohli o své zážitky díkladlem podělit. Kromě toho se samořejmě dělají i něco „křehkého“, co nechybí v žádném zájezdu.

Mám ráda naše zájezdy do Kupičova mimo jiné pro opravdu rodinný charakter našich posezení u Kafků. Na paní Kafkou, na její rodinu a na její vyprávění se vždycky moc těším. Kafkou jsou i nám tak milí, jak bychom všechni byli jejich příbuzní. Téměř rodinná pohoda, letos vlivla i pár slavnostním pochotěm ve škole, přestože se jednalo o oficiální setkání s představiteli obce a cirkev.

Mám ráda naše zájezdy do Kupičova mimo jiné pro jedinečné kouzlo našich večerních setzení se zpěvy v hotelové hale v „našem“ řetězím příjem. Větinou zpíváme sborově, ale nechybí ani sólová vystoupení. Všichni zpíváme skoro do ochraptění, nikomu nevadí, že píjeme z jedné láhve, nikdo se nešetří, každý se smá vydřet co nejdéle a mátkou opustí společnost pěkně.

Mám ráda naše zájezdy do Kupičova mimo jiné pro záplňový způsob, kterým se zcela stírá věkův rozdíl mezi účastníky. Obdivuji, jak přirozeně mezi sebou začlení v pávovnitřek rodák nás, potomky rodáků, a jak snadno a bez překážek jsme si v mali kupičovským „kamarádům a kamarádkám“. Během zájezdu se tvoří proměnlivé „zjížděny“ skupinky, v nichž členné těch mladších je nejčápněji co nejvíce vědomostí o těch, kteří se nejvíce pamatuji. A tak jsme mohli těch, Martina Žiranku - Gence obvykle vidět ve společnosti Slávky Žákové - Legnerové, protože Martin do té doby je bohatým zděrem informací.

Mám ráda naše zájezdy do Kupičova mimo jiné proto, že během nich někdo není sami. Letos jsem jela poprvé bez někoho z nejbližší rodiny a trochu jsem se toho obávala. Věděl jsem, že vlastní řečtík Brázdový, Mirkovič a Milana Šebestový, Rosovi Fialovi, Jardovi Kuběšovi, ale i mnoha dalších, že jsem nebyla ani chvíli osamocená. Málkož do vás vši, jak je to pro mě důležité.

Moji milí Kupičováci, naša jev se vás velkou růžinu a díky a my vás moc dobre. Jana Barovéčková - Fialová

Projek Václava Kytyla

Vážené dámy, vážení pánové, bratři Ukrajinci, vážení krajani Česi, někdejší Kupičovci, shromážděli jsme se zde, na tomto posvátném místě u církve, abychom odhalili pamětní desku, která bude připomínat, že zde kdysi říči Čeli a že naši dle evangelického vyznání tento chrám postavili. Při této příležitosti vás všechny jménem Čechů srdečně zdravím.

Milí přítomní, vratíte se, prosím, se mnou o 132 roky zpět. Tehdy, rovněž v mísce srpu, došlo v tehdejším týdnu Kupičovu k důležité události v ukrajinských vztazích. V tom roce zastupci Čechů podepsali smlouvu s polským šlechtcem Alexandrem Zagurskym o koupi jeho kupičovského panství. Součástí panství byl Kupičov, Hrušovka, Sušibába, Ozernany a další pozemky a jezera. Pan Zagurský tehdy ručil většinu svého majetku, aby mohl koupit Kupičov. Bylo to 70 tisíc rublů v stříbře, pokud Češi dodrží všechny podmínky smlouvy. Plnění smlouvy však nebylo jednoduché. Pan Zagurský a jeho zmožněné tvrdě nutili Čechy k plnění smluvních podmínek, ale sami pan Zagurský je neplili. Češi nedostávali slibené krmivo pro dobytek ani potraviny pro sebe. Byla to velice těžká doba. Děti plakaly hladky a matky je neměly čím nakrmít. Ženy hubovaly muže, kam je to zavezli. Misto slibovaného blahoobjemu mají hlad, a navíc v cizině. A nedostali ne dom. Tito čeští ubožaci mušeli pan Zagurskému dodatečně zaplatit ještě 2 tisíce rublů. Pán dobro vždy, že Češi se nemají kam vrátit, protože ve světě všechno prodali.

Avašk naši neúnavní a pracovití předkovi všechno vydřekli i prvni světovou válku, spojenou s námeckou a rakouskou okupací, přečerpavou cestu k mire a těžce poválečné období. Tchadíci nastoupila nová věla, uplně odlišná od všechny významných. Obtížně se rodici blahobyt pak narukoval světová krize. Naši předkové však překonali všechny nepřízně osudu. Ti z vás, kteří pamatujete Kupičov před druhou světovou válkou, dobre víte, čeho naši dědové a otcové dosáhli svým životním elánem, společně a pracovním silou.

Tento ve své době blahobyt přerušila druhá světová válka, s ni spojený nový rád a následujícené silby. Všechno to, co se tam dělo, vy, bratři Ukraineri, i my, Češi, dobre pamatujeme. Kolik nestěsti žalila tato volyňská země! Ale vše, co my v této věci sebrali vaši mateřskou zemí, jak někdy tvrdili. Mnoho polských historiků píše, že Češi měli prospěch v neúspěšných pokusích povstání proti carském Rusku a že za malý peněžník byli konfiskováni polským povstalcům. Pravda je ovšem úplně jiná. Naši předkové hledali tisíceletí v uličkách slovenského bratra - Ruska, protože ve vlasti jim hrozila chudoba a germanizace. A tak podlehli. Za chalupu grunt* to českou chudinu tállo na východ za vidinou lehlého života a zodchodu chleba pro děti. Tito prosti lidé tehdy nevěděli, že odcházejí do země, která byla příčinou mnoha válek.

Proto většinu jednotnou prosim, věče, že naši předkové se vždy snášeli být neutránní. Toto přání se sice nedario vždy uskutečnilo, ale díky Bohu jáme se tady dnes sešli jako dva bratrské národy. Uprímně vám děkujeme za pochopení našeho přání a snění o tom, aby tady po nás zůstala památká, a ta deska tota praví plně:

Vážení bratři Ukraineri, této příležitosti vám my, Češi, přejeme, aby se vaše rodná Ukrajina, za jejíž svobody jste prolili tolík krve, rozvíjela jako růžový květ a byla vám skutečně dobrou matkou.

Dopis faráře Jana Jelínka otci Nikolajovi, kupičovskému báťuškovi

„Nyní pak zůstává věta, naděje, láška, ale největší z nich jest láška.“ (L.Korintovský 13, 13)

Milý bratr faráři,
velice vospomínám na Kupičov a i na nás kostel, který před 64 lety, v roce 1938, vystavěli naši bratři evangelici. Jejich rád, že naši bratři, když se v roce 1947 vracejí do své staré vlasti, co Cech, předali tento chrám církvi pravoslavné, aby v něm bylo i nadále chvaléno. Jméno Jelínek.

Děkujeme za to, že na kostele budě i deska pro vospomínky. K této desce Vám věnují Bibli, Jírovářum, zvěstovatelem Slova Božího a lásky v Kristu Ježíši, bývá mnohdy označována. Kostel kříž je jeho velikou poslou. Protoji, prosím, přinájme jak nejvíce poklad od spolubratrů v Kristu, devesádátečných farářů, kteří velmi těžkých chvílí druhé světové války jako první zvěstovali v tom kostele radost a spasení a o tom, že Bůh je láskou.

Zdraví a všechno dobré Vám, Vaši rodině a členům Vaší církve přeje Jan Jelínek s manželkou Annou

Dramatické měsíce přelomu roku 1943/1944

Zima na přelomu let 1943/1944 byla pro obyvatele Kupičova zřejmě velice dramatická a z dosavadního valčencového období nejobjevitelnější. Nejenže se bránil proti banderovcům, ale obec musela zajistit ubytování mnoha dalším českým rodinám, které dle doby osidlovaly okolní samoty (Chotýš), které se čím dál více cítily být ohroženy na životě různými bandarmi. My jsme poskytli nouzové ubytování v jedné místnosti pětčlenné rodině Jaroslava Kysely, svárače mého otce. Navíc přišel z Kupičova početný oddíl polských mládežnic z Kovelu, kteří hledali úkryt před fašisty a před eventuálním bombardováním na práce do Německa. U nás jich byloho několik (snad pět, možná sedm). Spali u kuchyně, kam se každý večer narovnaly očtyky slámy. Pro jídlo si chodili do jakeši své vojenské výavařny a nosili si ho ve vědr. Vzpomínám, jak sháněli tabák. Byly velice přestříleni a tak jesem se zúčastnil jejich oslav Silvestra 43/44, které se s estrádním programem usporaduji v sále Lidového domu na Rynku.

Jeden z mladých Poláků, který zřejmě uměl fotografovat, nebo snad byl dokonec fotograf z povolání, mi dal do úschovy černou krabici s tím, aby jich neotvíral. Ovšem že každý kluk byl jsem záviděv, co je v ní tajného a do krabicky jsem nakoukl. Jistě jsem v tom film, který byl v uložen, nasvítil. Dodatečně se tomu chlapci omlouvání. Vím, že měl udělat fotografie jednoho z polských mládežíků, který byl s rodicí někde v horní části obce a v bojích padl. Na fotografie se poprvé jeho rodice, ale už nevím, jak to všechno tenkrát dopadlo.

Začátkem února (7. 2. 1944) jsme odpoledne s otcem připravovali velmi křemén pro dobytek, když se najedou nad námi objevilo někož leticí letadlo. Náhle začalo něco shazovat. Rek jsem otcí, že jsou to „ulotky“ (letadly) a protože bylo blízko (asi 400 m), chlubil jsem tam běžet. Ale vzápěti se ozvalo ohromující burácení. Pochopil jsem, že začala bombardování a běželi jsme se schovat do zdejšího sklepa. Pamatuji se, jak přiběhl jeden z polských mládežíků, který byl právě na záchode a nestíhal si ani natrhounout kalhoty. Ve sklep se pak zapálil cigareta a v hustém šeru bylo vidět, jak se mu ruka s cigaretou ztřetlou třese. To bylo mě první setkání s bombardováním.

Koncem února (29. 2.) se chystala kolona saní tažených koňmi vyjet s doprovodem ozbrojené jednotky na blízké samoty pro potraviny. Musíme uvážit, že v Kupičově byl tehdy možná vše než dvojnásobný počet obyvatel, kteří se museli najist. Saně staly na Varsavské ulici, když přiletelo dvoutřípatečné letadlo a znova začalo bombardování. S naším koňským spletzením stál v koloně také můj bratranc, který se chystal pro proviantem do Dávky, kde dříve bydlel. Když začalo bombardování, odpáhl koně a věděl je domů. Naši koně byly velice zlá a kousavé, ale bombardování vás je tak zkrotilo a zklidnilo, že se nechal vše jaké beránci. Kde jsem byl při tomto bombardování si vše neupamatuj. Po jeho skončení jsem běžel ke strycovi na Rynku, kde byl pravdopodobně na návštěvě můj otec. Právě pálii samohronku. Moc se smál, i omou, že někdo z přítomných popadl vědro s vodou a chlubl bezesporu blízkou stodolu, která začala po dopadu bomby hořet.

Bližší se fronta a tak mladí Poláci odšli spolu s některými Čechy z vesnice na západ po Polsku, kde se začalo formovat polské vojsko. Stáhli se také bandevci. Asi týden před Velikonočním příslušem však velký oddíl sovětských partyzáňů. Několik jich zase u nás pěšovalo. Nad vesnicí se občas objevilo německé letadlo a tak partyzáni u nás postavili u stodoly sloup nahore zakončen kolem vozu na hřebici, takže se mohlo otačet ve vodorovné poloze. Na kolo umístili kultomet a stříleli na letadla. Na Blousově sobě v sále Lidového domu konala partyzánská veselice s jejich vlastním hudebou. Nemohli jsem tam chybět. Vystoupení hudeb opět přerušilo letadlo, které partyzáni bezpečně ostřílevali. Po tom však zlejme pouze průzirkumlový letoun. Na velikonoční pondělí v odpoledních hodinách „navštívilo“ Kupičov několik letadel. Stál jsem právě před Lidovým domem. Letadlo se začala zadat nad vesnicí otcem, na němž nečekal a běžel jsem přes celý ryp a přes Rynku důvle do pole, kde jsem zalezl! (to důstojně slávou) a tužku bylo bombardován v plné sile, a to jsem nevyměřil. Vylezl jsem z úkrytu a znova běžel polem kolem vesnice, kde jsem se naště opět někde schoval. Po ukončení náletu, jemž padla za oběť řada lidí, jsem došel domů a na celou rodinu schovanou ve sklepě. Sestra od výbuchu několik dní neslyšela, ale nikdo z mych nejbližších nepříšel o život.

Na pobyt sovětských partyzáňů Kupičové mám ještě jedinou vospomínku. Pravděpodobně po Velikonočních k nám přišel jeden z nich - mohlo to být některý z velitelů - s návrhem, aby s ním otec vyměnil kon. Otec samozřejmě nesouhlasil a muž odšel. Za chvíli přišel jí nabízel za jednoho našeho koně jejich dva. To už jsme ale zjistili, že mezi jednotnou našeho, toho lepšího koně, někdo zřejmě přes zahrada odvedl, a že větší jí nabízel. Jen nezdělo. Nezbývalo jen než s výměnou souhlasit. Jednoho z našich koní jsem zahleděl ještě v podvečer, když se partyzáni chystali k odchodu. Místo našich krásných, velkých koní stál ve stáji dva malí mongolské, ale nesnímle trpěliví a hodni koníci.

Během dalších dubnových dnů nahradila partyzány regulemí sovětské armády. U nás se ubytovaly některé dny vysoké důstojníci svého vojska. Sama se společně, a my jsme museli chalupu opustit. Oděli jsme tedy do Dávky na našim přibuzným, kteří v zimě

bydleli u nás. Deněk jsme docházeli domů poklizit a krmil dobytek. Stáhl byl slyšet dělostřelecká palba. Jednou v noci - spali jsme na zemi na sládě a bylo nás v místnosti víc, ale už nevím, kdo byl, se strelba ozývala tak silně a tak blízko, že bylo příš být venku, než v místnosti. Dospej nás začali pobouzet, já se šlapal jsem po ostranicích a nebyl jsem schopný probrat se ze sládku v plnému vědomí. Ráno jsme zjistili, že asi 50 m od stavení se v noci zakopala dělostřelecká baterie. V Dávce jsme také poprvé zažili, co dělostřelecké „karuse“. Bylo to brzy zvečera, když se rozpoutala silná strelba směrem od Kupičova, kde byla fronta. Po několika silných salvách „karuse“ - dělostřelecká palba ze strany fronty utichla.

Koncem dubna, když muži odšli i jako dobrovolníci do Svobodových armád, jsme se s matkou vyučovali výroby a po dvoře, ale stále jsme neměli do chalupy. Odpolede se ozvala poměrně silná dělostřelecká palba a hned nato přiletěla asi 4 letadla, která začala bombardovat. Bylo jsem na dvorku s přítelkem Václavem Kytem a při první otádce jednalo jsme se schovati do sklepa. Bombardování a strelba však nebraly konce, takže jsme vylíhl ven a užit jsem za vše. Navíc letadla začala palit zpátky k kulometů do lidí, kteří se v desítkách pohybovali v hukách za obcí. Letadlo jsem si do zákopu, který tu zístat od podzemního budování sebeobrany. Nevím, jestli se tehdy německým pilotům podařilo několik strelami zasáhnout.

Když skončila strelba a bombardování, při čemž zasáhly pohybující se kerkezovou cerkev, prosil jsem matku, aby se schovat do sklepa. Bombardování a strelba však nebraly konce, takže jsme vylíhl ven a užit jsem za vše. Navíc letadla začala palit zpátky k kulometů do lidí, kteří se v desítkách pohybovali v hukách za obcí. Letadlo jsem si do zákopu, který tu zístat od případu skapala u stodoly nejakej věci, hlavně potraviny. Když jsme nákladli na vůz k nejutnější, našla na schodoch do sklepa zábalenou stříbrnou flobíry, která ze však koupila na černém trhu, a které si zjevně sovětská vojáčka připravila, ale nestíhal odvěz. Jestě jsem odvázal dobytek a zavřeli ho do stodoly, kde měl plici na několik dnů.

Předpokládalo se, že se samozřejmě co nejdříve vrátíme. Kvečeru jsme se vydali na cestu - dve rodiny na jednom koňském povozu - my a tetu Fialovou z Rynku se dvěma synky. Do večera jsme dojeli na Komnátku, kde měl P. Houvdic vodní mlýn. U něho na dvore jsme prenocovali. Ráno jsme vyzárali na další cestu směrem na Luck, kde v Boratině žili naši příbuzní. Když se fronta nehnala, zahajila matka sama zdrovou z Kupičova u nejakej věci, která na schodoch do sklepa zábalenou stříbrnou flobíry, která ze však koupila na černém trhu, a které si zjevně sovětská vojáčka připravila, ale nestíhal odvěz. Jsem odvázal dobytek, zavřeli a začali ho do stodoly, kde měl plici na několik dnů.

Předpokládalo se, že se samozřejmě co nejdříve vrátíme. Kvečeru jsme se vydali na cestu - dve rodiny na jednom koňském povozu - my a tetu Fialovou z Rynku se dvěma synky. Do večera jsme dojeli na Komnátku, kde měl P. Houvdic vodní mlýn. U něho na dvore jsme prenocovali. Ráno jsme vyzárali na další cestu směrem na Luck, kde v Boratině žili naši příbuzní. Když se fronta nehnala, zahajila matka sama zdrovou z Kupičova u nejakej věci, která na schodoch do sklepa zábalenou stříbrnou flobíry, která ze však koupila na černém trhu, a které si zjevně sovětská vojáčka připravila, ale nestíhal odvěz. Ale o tom už jsem psal v článku s názvem „Jak jsme byli v běžcích“. Jaroslav Fišta

Smrt šála kolem...

V létě roku 1943 v těsné blízkosti několika set metrů od Českého Matějšova krutá fidála fašistická horda a rozvážala kolem sebe jen smrt. Tak jak v celé Evropě, tak i na Ukrajině bylo ježich. Fidáni nejrůznější a výpalečných mist - vesnič, bylo nejvíce. Mezi českými vesničemi to byly Český Matějš a Michna-Sergejevka. Snad ale neexistoval jediný rajon (ors), kde by nebyla výpalena nejakej vesnice a lidé zahnání do kostelů, stodol a jiných velkých budov a tam upalon...

Když na západní Ukrajině a hlavně na Volyni a v Haliči začaly nejdříve pozdvívadlovat hlavy různé typy a to i v blízké vzdálenosti velkých měst, německá fašistická masnřina byla nutna ukázat, kdo je ještě v těchto místech párem. UKazovala to tm nejkrutějším způsobem, jaký jsem až do výpalovém obci.

Po několika přepadech policijské stanice (SA) ve vesnicí Lavrov ukrajinskými jednotkami UPA se Němci museli stáhnout do Lucka a tam jim banderovské jednotky nedvaly kádly kádly. Protože se proslyčalo, že jejich největší skupiny se zdržují kolem Lucka, ve vesnicích jižním směrem od města, bylo pro výstrahu nařízeno zlikvidovat několik vesnic.

Jednoho červnového rána to začalo. S ramím rozeběkem, když lidé jen spali, obsadili němci hradčany vesnice Koračev, Verbojov a části obcí Novatovič, Promětín a ukrajinského Mstyňščina.

Nejprve obec obkroužili a potom začali zahrázdovat lidi. Ty zahrazení do výhodného stodol, do kostelí - cerkví - a pak budovy zapálili. Jen málkomístě se podařilo utéct. A ti, kteří se to přece jen podařilo, se cestou den skrývali v různých úkrytech, dosud často poranění se schovávali v křivochách a rákosích kolem řeky Styr. V mohutných hodinách se začali pěstovat bezpečnejší místa. A kde jinde hledat úkryt než u Čechů. Teprve po jejich příchodu se lidé v Českém Mstyňščině dovali o hrůzách, které potkaly ty ne-šťastné lidé.

Během dne nikdo nevysílal do polí a ani noce nebyla klidná. Nastaly ohniva, co bude druhý den, až se fašisti dovrší, že hodně utěčenců z vypálených ukrajinských obcí našlo úkryt v Čechách. Lídce se připravovali na nejhorší. Neštěstí raději přespalovali daleko od stavení v polích. Ani druhý den nebyl klidný! Ráno vydělali veškerý dobytek a samopalů bylo ještě mohutně! Němci stříleli na všechno, co se hnulo. Ráno odvedli veškerý dobytek a k poledničku se vzařil požár na obrovském prostoru. Dlouhý, který se šířil, dusil lidé na několik kilometrů. Všechny budovy v těchto vesnicích byly spáleny.

Ani třetí den lidé v Českém Mstyňščině nevěděli, jak pro ně skončila ta honička na lidské oběti. Nedaleckých ukrajinských obcích stály již nebyly klid. Obče se ozvala kvíčka, kdežto znovu vzplála ojedinělý požár. Až teprve čtvrtý den se lidé ze zničených vesnic začali nejistě se dotýkat do svých vypleněných domovů. Jejich žal nad mrtvými těly členů svých rodin, pribuzných a blízkých a nad zničenými domovy, nebral konec. Nová vlna nenávisti připravovala pomstu... Proti všem, kdo chvíle ublížil nebo už nežil ublížil ukrajinskému národu.

Jiří Pancíř

Oblast na článek „Palouček“

Tak pékně jako v oddechovém koutku jsme se náhle ocílili v čisté článku ve Zpravodaji „Palouček“.

S současné dobu provázení ofenzivou důsledků povodňové katastrofy a bohužel i téh katastrof, které si lide vždyjemně písali sami, je náštěvou takového paloučkovského statutkem balzamem zájem o články vlastně vymazán. Jak by to bylo krásné mít zase tu možnost vyběhnout si či vysílat požadají za humuru a prozvat si tak vlněním jako autor článku vlastně, barvitost, spěvnost a celkem to souzeného přírodních časů v takovém znaloosti a chápání svého zároveň.

Mnohem ještě možná v těch dobách, kdy bylo to živé, čisté a vlastně samozřejmě, neuvedlomavá.

V článku „Palouček“ libíl a débluje autorovi za krásné vzpomínky, které pokračovaly pak také například i na senesecích nebo hrazených luhách. „Jedlala tam celá rodina, tatiná a pomocík za rozbrušku na pokosení a my posází na sušení. Jisté všechni, kdo to prozávali, zazárali rozbrušku, nastoupili dobrovolníci pod jeviště a zpívali jsme písničky, nechybely ani volyšské koláče, zásuky a přití všechno druh.“

Přitomně přivítal J. Mach a minutovka tischa jsme učili památku těch, kteří opustily naše fadu od posledního setkání. Dále promluvil předseda Sdružení p. J. Rebl.

Také si vlasta slovo vedoucí Šumenského regionu p. A. Bilková. Následoval přípitek a písničkou Sot let než nám jsme ukončili zažáhljení naše setkání. Do 12. hodiny byly výborné program. Po výborném obědu ve 14.00 hod. začal odpolení program. Vystoupily mažoretky, tančenci a soupeři lotnických dívčat, vol. plnět atd. K tančení a soupeři hrála malá dechovka. Když se zazárala rozbruška, nastoupili dobrovolníci pod jeviště a zpívali jsme písničky volyšské, nechybely ani ruskou a samozejménnou volyšskou hymnu: Cesta do Ruska a Návrat domů. Setkání se opět jak vždy vydávalo a zpívali jsme se s tím, že brzy zase v Lošticích na sledovanou.

Závěrem bych chtěl poděkovat členům výboru, kteří přispěli k tomu, aby se převedlaši článkům u nás dočelo. Ukončení setkání bylo ve 21 hod.

Závěr J. Mach

Od pana docenta B. Iljuka jsme dostali tento dopis:

Ve Zpravodaji č. 6/2002 v poslední části měho článu „Ukrajina ČSKOS na Ukrajině při návratu černobylských krajů do historické vlasti“ došlo během počítadlového zpracování k vypadnutí části poznámek, za což se členům omoučoval a podávám úplný seznam citovaných zdrojů.

1/ Čechoslován, t. 2, 1912, s. 27

2/ Černobyl' žijet a nevíš - Mladá fronta, 21. 4. 1990
3/ Valentyna Pysacká, Na kamikaze do ČSFR - Radarská osvita, č. 124 (1939), dne 1. 6. 1990

4/ Dopis PhDr. Josefa Kožára, pověřeného řediteli Sladkovickovské odborové školy pro zastupitelský úřad v Moskvě ze dne 8. 1. 1990 (archiv autora)

5/ Dopis Okresního výboru ČSČK v Liberec dok. B. Iljukovi ze dne 28. 2. 1991 (archiv autora) - reagování krajského do vlasti

6/ Výzv članek Ing. Jiřího Hofmanna v Zpravodaji SCVP 18/2001

7/ Dopis Dr. Josefa Mikloška předsedy SCVP prof. Ing. Miroslava Satavové, CSc. ze dne 10. 1990 čj. 1823-90-06 (kopie z archivu autora)

8/ H. Dluhosová - Krajinu v českých - Respekt, 24. 10. - 30. 10. 1990

9/ Eva Martinková, Zpráva o stavu přesídlení - Lidové noviny, 10. 1. 1991

10/ Helena Dluhosová - Analýza programu přesídlování Čechů z oblasti Černobylu In: Národní diskusní kulturní stolní na temu vztahu mezi komunitami. Sborník dokumentů. Odbor pro uprchly a integraci cizinců, MV ČR, Praha 1998

B. Iljuk

9/ Eva Martinková, Zpráva o stavu přesídlení - Lidové noviny, 10. 1. 1991

10/ Helena Dluhosová - Analýza programu přesídlování Čechů z oblasti Černobylu In: Národní diskusní kulturní stolní na temu vztahu mezi komunitami. Sborník dokumentů. Odbor pro uprchly a integraci cizinců, MV ČR, Praha 1998

B. Iljuk

9/ Eva Martinková, Zpráva o stavu přesídlení - Lidové noviny, 10. 1. 1991

10/ Helena Dluhosová - Analýza programu přesídlování Čechů z oblasti Černobylu In: Národní diskusní kulturní stolní na temu vztahu mezi komunitami. Sborník dokumentů. Odbor pro uprchly a integraci cizinců, MV ČR, Praha 1998

B. Iljuk

ZPRÁVY Z REGIONŮ...

Setkání volyšských Čechů v Lošticích

Dne 11. 5. 2002 se uskutečnilo již po páteční setkání. Sraz byl naplánován na desátou hodinu. Dovchnut byla přesná. Účastníci procházeli vestibulem kulturního domu, kde se nálevala Lotnická slavnice zádarma, jak je u nás již zvykem. Účastníci zasedli za stoly vyzdobené květinami, nechybely ani volyšské koláče, zásuky a přití všechno druh.

Přitomně přivítal J. Mach a minutovka tischa jsme učili památku těch, kteří opustily naše fadu od posledního setkání. Dále promluvil předseda Sdružení p. J. Rebl. Také si vlasta slovo vedoucí Šumenského regionu p. A. Bilková. Následoval přípitek a písničkou Sot let než nám jsme ukončili zažáhljení naše setkání. Do 12. hodiny byly výborné program. Po výborném obědu ve 14.00 hod. začal odpolení program. Vystoupily mažoretky, tančenci a soupeři lotnických dívčat, vol. plnět atd. K tančení a soupeři hrála malá dechovka. Když se zazárala rozbruška, nastoupili dobrovolníci pod jeviště a zpívali jsme písničky volyšské, nechybely ani ruskou a samozejménnou volyšskou hymnu: Cesta do Ruska a Návrat domů. Setkání se opět jak vždy vydávalo a zpívali jsme se s tím, že brzy zase v Lošticích na sledovanou.

Závěrem bych chtěl poděkovat členům výboru, kteří přispěli k tomu, aby se převedlaši článkům u nás dočelo. Ukončení setkání bylo ve 21 hod.

Závěr J. Mach

Region Žatec

Bliži se zase již konec roku, a tak bych ráda vás nášm členům popřála jménem našeho regionu křásmá a klidné svátky vánocná a do nového roku mnaho zdraví a spokojnosti.

Také celé raděk a všem, kdo v ní pracují a připravují nám náš Zpravodaj, hlavně naši paní redaktorky Větu Želatovou přeji mnoho zdraví do dalších obětí práce a nás srdečně díky.

Zároveň bych chtěla oznámit všem našim členům, že od Nového roku bude zvýšen článkový poplatek ze 10 na 150 Kč. Když nedohlede němoh, nebo snad nechtěl touto částkou přispívat, prosím, oznámit to všechny své dívčímládky.

Například já sama mám mnoho členů Míše, Zátec, kterým budu po Novém roce rozslat znamky, a byla vychovává už několik dětí, nebalí jsem se postaví do díla, neboť všechny mohu využít.

Srdce všechm zdravím Kamila Ondrová

Region Chomutov

11. 10. 2002 se konalo již tradičně 12. krajanské setkání SCVP spojené s OBVSSEM ve středisku kulturních a knihovnických služeb v Chomutově. Mimo členů našeho regionu se sekání zúčastnili také krajané a naši přátelé z pražského a žateckého regionu.

Po uvítání přítomných zahájil předseda celostátního výboru p. MUDr. V. Dušek, když řekl, že naše Sdružení pracuje již 12let a doufá, že ještě nějaký rok vydírá. Bylo však dobré do této organizace zapojit mladší generaci. Této oznánil, že do konce roku bude udržat významné kronika Českého Kvasilova, této významné obce na Volyni a připravuje se vydání 4. dílu Dějin volyšských Čechů. Mistopředsedkyně celostátního výboru a vedoucí žateckého regionu p. M. Pánková upozornila, že po všeobecném zdražení nebeude na vydávání Zpravodaje stačit částka 100 Kč a po ohlasování představitelstvem SCVP bude nutno členský příspěvek zvýšit. Dále přivítal hosty jednotek OVSBŠ p. Narvii, který zrovna oslavil svou životní jubileum. Všichni jsme mu blahoželali a poděkovali za jeho velkou pomoc, kterou našemu Sdružení poskytl. Představitel obce Legionářské p. v. p. Licinberk pozval všechny na shromáždění, které se bude konat u příležitosti 8. výročí vzniku Československa a 81. výročí založení Obce legionářské. Rovněž jsme mezi námi uvalili starostu města a senátora p. Nováka, který řekl, že se rád nášm se a přeje, aby nám Sdružení jestli dluhovo vydřelo. Zároveň nám předal vstupenky do městského divadla na společenský večer Legionářské p. v. p. Licinberk. Představitel obce legionářské pozval všechny na výročí významného člena obce legionářského, kterého se nášm v minulém roce poskytl na zájezd na Volyni, kde jsme se zúčastnili pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ovšem již po veřejných projektech, jelikož se nezúčastnil pietního aktu k 58. výročí tragédie vyvraždění a vypálení obce Český Malín německými fašisty. Srdečně jsme mezi námi uvalili také mistopředsedu celostátního výboru ČSOL p. v.v. Masopusta, který nám poskytl zajímavé informace o práci OL, ov

skoro nestyšel a později se ozval blíž a to trvalo tak dlouho, až pes zajíce naháněl děvčátko na dostrel. Nezasvěcený čtenář si pomyslí, že je to myslivská latina, ale opravdu je tak. Mužela by třikrát ruská Laika (plemeno psa), zřejmě hodně nadaná. Ríkal mu Zagraj. O proví se mluvilo říkalo daleko v okolí a páni několikrát za dědou přijížděli, aby jiné ho prodal. Ovšem že neprodal. Děda ani nemohl, protože si uklidňoval babičku už tam, kde kastro nosil domu své.

S dědou jsem pásval krávy a on mi své zážitky vyprávěl. Trébaže se toušil lesem cestě a den byl takový, že když na podzim dorazily divoké hřívky - Ríkali jsem jim hniličky - tak si se strelil a bylo po hladu. Zagraj se od dědy nehnul až sel nebo sel - pes vždy cupoval s ním. Také spával u jeho postele. Měl ho prý několiklet.

No Volyně se jezdilo i na návštěvy hodně daleko a jezdilo se kočimi. Měli jsme přez víkendových, bylo to v zimě a děda tam jen na saních. Zagraj samozřejmě s ním. Někdy za Dubem měl pán poměstí a důstojník hon na zajíce. Jak Zagraj uslyšel střebel, skočil ze saní a byl pryč. Co se děda nejedl, napál, ale za psem se slehla zem. Dlouho trvalo, než mu otrulo, ale přeje jsem si že časopis kopul sištěl. Kolikrát tentokrát stálo, dědo nikdy neprozradil. Ale dlouho se z něj neradoval. V tu dobu stavěl už cítlivou cháť a hasil do jámy výpary. Stěny do něj spadlo a bylo po něm. Od té doby zanevěl na myšlovat a skončil. Tolik měj děda myšlivce.

Zajímavé je, že měl při kůži, ale žádný nebyl posedy myslivosti jakékoliv. Až na jednoho, Alexandra, ten měl myslivost vykonal jen krátkou dobu. Ani jednou z dědových vnuček se nestalo myslivcem. Jen mě to dříž již 30 let. Za tu dobu jsem vlastnil a přivedl na zkoušky a výstavách 30 loveckých psů při různých plemen. Všechnm svému dědovi, že to do mě odmatilích hustil a říkaval, že myslivcům bude po polovině myslivec a to pravidlo platí dodnes. Toto časů vlastnil dvě chovné feny a určil mě každou čenu jedné dobré krávy.

A zase jedna řečne, že je to nesmysl, ale je to tak. I když ani nevím, jakou cenu má dědova kráva, ale věřte, že bych ani jednu mou fenu za krávu nevyměnil. Velká škoda, že měl děda o tom už neví a je jí mu vědět um, že to měl do tří půs tak zasvětil. A když žil, já bych mu toho o psech tak povíděl. A když žil, já bych mu toho o psech tak povíděl, že by mi to třeba ani nevěřil. Odpočívá i v babičkovu na chebském hřbitově. Byl to dobrý člověk.

Budu jím oběma země Česká leckou... Josef Mach

Dopis čtenáře:

Vážená paní Šéfredaktorko,
předešletem, 11. 9., mi došel dopis od pana Viktora Javůrka z Rovné u Sokolova. Obsahem dopisu bylo jediné: smutně oznámení o úmrtí jeho maminky, paní Naděždy Javůrkové.

O paní Naděždě Javůrkové a její rodině jsem se poprvé dovedl z demobilní tisku (už ani jestí nevím, který byl deník) po černobylském katastrofě, když se naši krajané stěhovali ze svého zamořeného domova do domova nového, aby zachránili své děti před zhoršenými účinky záření. Novinový článek mě tehdy natolik zaujal, že jsem přes tu redakci vypátral adresu rodiny, aby jí byl rozboroveden. Zprvu jsem si jen dopisovali a později, když mě mají zájem o přání turistiku přivedl s přáteli a známými na dálkový pobyt Slavkovským lesem, jsem odbodal a zajel do Rovné a paní Naděždu navštívil. Povídali jsem se s nimi spolu předešlím o jejich životě na Ukrajině. Bylo se velmi zajímavé a potévrápně. Při něm se mi do té chvíle značně mihavé představy ažkoliv jsem již

ledacos věděl od svých volynských přátel z SČVP o podobném prostředí na Volyni - začínaly oslovňovat nabávaly významných rytířů. Po svém odjezdu z Rovné jsem, že si s paní Naděždou občas dál dopisovali. Poznal jsem, že byla vzácná žena, moudrá, pracovitá a obětavá, s neocenitelnými zkoušenosími. Narodila se krátce před batovičkou revolucí, 1. července 1917. Už z tohoto dne vypadly, jak dramaticky mohly být její život, který se odvíjel při tolíku politických zvratůch, v atmosféře mezičlenného nepriznáné a nejistoty, okupace, války a poválečného sovětského kolektivismu. A v tom všechno dokázali naši krajané žít, pracovat, se s vše rodniny i oboce, radovat se ze svého dila. Obdivuhodná byla jejich pospolitost, soudržnost rodinná i občanská, která překonala všechny obtíže i nedělosti.

Jak jsem poznal paní Naděždu Javůrkovou byla bytostně srostlá se svým domovem na Ukrajině, s obcí Malé Zubovčína, kde byla i učitelkou a odkud k nám se svou rodinou a ostatními krajaný příběhy. Vzpomínky jí stále zavádely domů, prozradila dobrozí zléd - od dětstvích let až po ony osudné černobylské dny. A podmínky černobylských krajanů po přesídlení na naši republiku nebyly zrovna růzové. Dlouhé čekání na občanství, přestože sem byli povázaní prezidentem republiky - a z toho vyplývající komplikace v každodenním životě, nedovídává či lhostejnost nejdnohodnoho z našich politiků k nim, dokonce i podezírání z vyzvědávání pro KGB, krajanim mnohodost se životu nepřizpůsalo. Ať už by nebil oni, čestí krajané z Ukrayiny, zocenili svým tvrdým osudem, aby kapitulovali před překážkami a podléhali depresi. Oni zjí, ve svém novém domově, ve svých obcích prokázali svým chováním a práci, že nejsou nebezpeční ani na obtíž, ale naopak stali se plnohodnotnými občany, jaké naše republika potřebuje.

To jsem chcel říct na památku ženy, které jsem si velice všízl a která zemřela dne 6. září i. v. ve věku 85 let.

Ladislav Prchalik

NAŠI JUBILANTI ...

Region Mariánské Lázně

Emilie Krymských, 11, 11. 1948, Drmoul, Ivančice, Úřebná Ludmila, 12. 12. 1942, Tachov, Olšanská. Trávníčková Libuše, 29. 12. 1937, V. Hleďšebě, Omelančina. Hodně zdraví a štěpí přeje za region J. Juha

Region Žatec

Chtěla bych poprát naši dlouholeté člence paní Naděždě Svěcené ze Žatce, jménem celé její rodiny a tak jménem jak mym, tak jistě všech rodáků z Novokrajeva k jejím 89. narozeninám, které slaví v říjnu, ještě mnoho zdraví do dalších let. Po dlouhá léta zpívala se sborem v našem pravoslavném chrámu v Žatci. Nyní ji to již její zdravotní stav nedovoluje. Za nás region přeje vše nejlepší

Kamila Ondrová

DARY došlé na konto SDRUŽENÍ - říjen 2002

Anna Řeháková, Lině - 300 Kč, František Tocher, Chobec - 500 Kč.

Region Chomutov: Věra Opatařná, Železný Brod

- 300 Kč, Nona Tomášková, Jirkov - 50 Kč, Emilie Strolená, Chomutov - 100 Kč.

Region Praha: D. S., Praha - 200 Kč, Václav a Eva Ledvinová, SRN - 300 Kč, Jiřina Predmerská-Somolová, Praha - 1000 Kč. Dodatečně uveřejňujeme s omhouette dar došly již v lednu 2002. Miroslava a Marie Pospíšilový, Olomouc - 200 Kč.

Všem dárčům srdceň děkujeme za jejich velkou pomoc v naší práci.

DARY, došlé na konto Sdružení - POVODNĚ

Region Frýdlant: Vlastimil Bryl - 100 Kč, manž. Hausmanovi - 100 Kč, Antonie Horáková - 100 Kč, Ludmila Humpoláková - 50 Kč, Eva Chmelárová - 200 Kč, Marie Jakubová - 200 Kč, Josef Janda - 100 Kč, Bohumila Janíčková - 200 Kč, Miroslav Jelínek - 100 Kč, manželé Jelíncoví - 100 Kč, Alexandr Juklíček - 120 Kč, manž. Koštákoví - 100 Kč, Slavomír Kozák - 100 Kč, Miroslav Lhoták - 100 Kč, manž. Lindrovi - 2000 Kč, Anna Lišková - 100 Kč, Marie Marcelová - 200 Kč, Růžena Matějková - 50 Kč, Rostislav Mazurek - 300 Kč, Ludmila Miličák - 200 Kč, Vlasta Moučková - 100 Kč, Josef Nohejl - 50 Kč, manž. Novotných - 100 Kč, Vlasta Nožičková - 100 Kč, Růžena Pospíšilová - 200 Kč, Dimitrij Pospíšil - 100 Kč, Jiří Rychlý - 200 Kč, Evženie Ríhová - 100 Kč, Evžen Šp - 100 Kč, Marie Stejskalová - 100 Kč, Vladimír Stibřík - 35 Kč, Miloš Šimek - 100 Kč, Evženie Štařá - 100 Kč, Emilie Švorcevá - 200 Kč, František Tylíček - 200 Kč, Josef Tylíček - 100 Kč, Marie Tylíčková - 100 Kč, Evženie Veselá - 300 Kč, manželé Veselých - 150 Kč, Helena Vojtěšová - 50 Kč, Antonie Zadražilová - 100 Kč a manželé Záčkovi - 100 Kč.

Celkem za region 7405 Kč.

Anna Englická, Tafovice - 1000 Kč, rodina Jiráškova, Podbořany - 500 Kč.

Region Chomutov - 4650 Kč.

Region Šumperk - 5000 Kč

Region Praha

Z konta regionu - 2000 Kč, manželé Ledvinová - 100 Kč, Jirina Predmerská - 500 Kč, Miroslav Jersák - 1000 Kč, sbírka 2165 Kč, celkem za region 5765 Kč.

Region Brno - 19 100 Kč.

Region Domažlice - 2000 Kč.

Region Moravský Krumlov - 6650 Kč. Předseda regionu SČVP Mor. Krumlov děkuje všem dárčům, kteří přispěli svou hrifinou na pomoc postiženým povodněmi.

Zároveň tyto krásné dary - dary porozumění v neštěstí druhých, všem dárčům ze srdeč děkuje celostátní výbor SČVP

Dělámět upozorní! Ježíško se množí dozvádají na název a číslo konta Sdružení, rozhodl jsem se, že tento údaj budeme uvádět v každém čísle Zpravodaje.

Název konta: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátele, Praha. **Číslo konta:** 000000-1937591369/0800. Číslo telefonu: +420 291 100 000. **Příloha:** Římský číslo, Praha 1. Dary můžete poslat i na adresu: Antonie Kramářová, ul. Černohorská 513/5, 182 00 Praha 8.

Tíráž: Zpravodaj vydává Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátele pro potřeby svých členů. Za obsahovou odpověd zodpovídají jejich autori. Vychází jako občanský. Šéfredaktor: Věra Latzelová. Příspěvky nejsou honorovány, nevyžadují rukopisy se neuvádějí. Příspěvky zasílejte do 3. každého měsíce na adresu: Věra Latzelová, Slapská 19/6, 100 00 Praha 10. Podávání novinových zápisů používáme Česká pošta, s.p., odštěpným závodem Praha č.j.nov. 5400/95 ze dne 8. 8. 1995. Toto číslo výšlo: 23. 11. 2002